

Cel mai tânăr sat: Păcălești – mândria țării

Autor: [IONELA GAVRILIU](#)

1 octombrie 2008

Păcăleșteni, păcălici, dar niciodată păcăliți. Locuitorii din proaspătul sat din județul Bihor, Păcălești, au ajuns până în Parlament cu lupta pentru revenirea localității la vechiul nume. Localnicii nu înțeleg de ce senatorul Ion Iliescu le-a recomandat să pună satului alt nume, "normal și onorabil", și nu pricep de ce numele de Păcălești li s-a părut parlamentarilor de răs. Tocmai lor.

Păcăleșteni, păcălici, dar niciodată păcăliți. Locuitorii din proaspătul sat din județul Bihor, Păcălești, au ajuns până în Parlament cu lupta pentru revenirea localității la vechiul nume. Localnicii nu înțeleg de ce senatorul Ion Iliescu le-a recomandat să pună satului alt nume, "normal și onorabil", și nu pricep de ce numele de Păcălești li s-a părut parlamentarilor de răs. Tocmai lor.

Acum 15 ani, la o nuntă ce a avut loc în cătunul pe care toată lumea îl știa de Păcălești, s-a furat mireasa. Celor care s-au dus să o aducă înapoi li s-a spus că mireasa ar fi dusă în Țigănești. Așa că nuntașii s-au dus pe malul drept al Crișului Pietrosu. Acolo, ce să vezi! Nu era nici o mireasă. "Păi de ce n-ați zis, bre, că mireasa a fost furată în Păcălești?", s-au bătut cu palma peste frunte oamenii cu floarea în piept. Deși ani buni a făcut parte din localitatea Țigăneștii de Beiuș, cale de șapte sate toată lumea știe că malul stâng al Pietrosului, peste punte, de la casele cu numărul 46 până la 112, încheagă satul Păcălești.

De la Păcală citire

Când întrebi localnicii de unde li se trage numele satului, toți dau din colț în colț, de parcă i-ai întreba de o boală rușinoasă. Primarul însuși se învârte în jurul degetului. "Țigănești vine de la unu' Țig, Drăgănești, numele comunei – de la Drăgan". Și Păcălești? "De la Păcală, săru'mâna." Soția unui consilier local din PRM, păcăleșteancă din tată în fiu, dă un pic vina pe unguri: "De la Paska, Pakala (n.r. se pronunță "Pocolo"). Dar consilierul de Păcălești, Vasile Haiduc, pune punctul pe "i". "Numele satului vine de la o slugă, un om bleg căruia groful din zonă i-a dat un petic de pământ și i-a zis să-i păzească moșia. Și, sărac fiind, ce știa el să facă mai bine? Să muncească și să facă copii". Marea lui supărare, ca și a altor localnici, e că lumea îi ia peste picior și-i bagă pe toți în oala celor săraci cu duhul. "Aicea-s oameni pregătiți, majoritatea au liceul terminat, sunt mulți care au facultate. Ce ne iauăștia de Păcală?". "Ce e un nume? Nu-i nici picior, nici mĂnĂ, nici altceva ce Ține de un om"

Legende ce s-au țesut de-a lungul timpului în jurul neobișnuitei denumiri îl au ca personaj principal pe eroul snoavei românești, Păcală. Etimologia cuvântului "a păcăli" nu e cunoscută, însă și păcăleștenii de astăzi recunosc că personajul după care și-au luat numele a devenit celebru prin viclenie și înșelătorii, dar mai ales "făcând pe prostul". Una din legende care circulă prin Păcălești spune că Păcală a fost un negustor de vaci tare destoinic. "Păcală mergea și cumpăra vaci de la târg de la Câmpeni. Le lua ieftin. Nici nu apuca să ajungă cu ele acasă că și găsea mușterii. «Are vaca lapte?», era întrebat de drumeți. «Apăi, du-te matală înainte acasă, cumpără vase, ulcele și găleți ca să ai în ce pune atâta lapte cât are»". De la înșelătoriile repetate pe care le-au învățat mai toți din satul lui Păcală, sătenilor li s-a spus "păcălici". Altă legendă vorbește de cum a fost pus Păcală paznic la oile sătenilor. Și, cum îi ardea de glume, venea strigând ca din gură de șarpe că a dat lupul în oi. Sătenii săreau să-și apere animalele, dar când ajungeau la turmă, Păcală le râdea în nas. Până într-o zi când chiar a venit lupul la oi, dar atunci nimeni nu l-a mai crezut.

Țigănești, te Păcălești sau Păcălești, te Țigănești?

De ce s-au hotărât oamenii din jumătatea de peste apă a Țigăneștilor de Beiuș să revină la numele de Păcălești? Sunt oameni care și în ziua de azi au în buletine și în certificate de naștere trecut numele de

Păcălești, chiar dacă localitatea a existat în scripte doar din 1895 până la marea reorganizare teritorială din 1968. Cum s-a întâmplat, explică secretarul Primăriei din Drăgănești, jr. Vasile Horge. "Când se făceau buletinele înainte, nu se cereau actele spațiului de locuit. Așa că scriau pe spatele fotografiei localitatea de domiciliu. Cum așa au pomenit generații la rând, ca satului ăstuia să i se spună Păcălești, scriau pe poză «Păcălești 63». Așa că la poliție nu se mai verifica și înregistrau în acte Păcălești." Unii bătrâni au încă în documente denumirea aceasta și sunt chiar cazuri în care membri ai aceleiași familii să locuiască sub același acoperiș și să fie unul din Țigănești, celălalt din Păcălești. Ca să nu se mai încurce, autoritățile locale au hotărât să asculte vox populi (n.r. vocea poporului) și să organizeze un referendum.

Democrație de Păcălești

Zis și făcut. Consilierii au mers din casă în casă, au pus afișe la Primărie. Majoritatea păcăleștenilor au simțit că li se ia o piatră de pe inimă și că nu mai sunt doar un appendice al unei alte localități. "În ziua referendumului oamenii au venit cu drag. A fost ca o sărbătoare. Au făcut sarmale, au tăiat chiar un porc", rememorează consilierul Haiduc acea duminică de 3 iunie 2007. Din cele 211 de persoane prezente la vot, 175 de alegători au votat pentru revenirea la numele de Păcălești. Cei 36 care au fost împotriva și cârcotașii care nu s-au prezentat au obiectat că prin schimbarea denumirii satului va trebui să-și schimbe actele. Supărarea unor săteni este că Parlamentul i-a luat peste picior fără să cunoască ce oameni vrednici sunt păcăleștenii, iar senatorul Ion Iliescu a propus ca numele să fie schimbat în unul "normal și onorabil". "Io aș vota iar să fie altă denumire. Dar vă dau scris că dacă veți întreba un sătean sau pe copiii mei de unde sunt, vă vor răspunde că tot din Păcălești. Garantat", se aprinde consilierul Haiduc. După ce au trecut hopul declarării Păcăleștiului, o nouă propunere frământă mințile mai-marilor din comună: ar vrea ca ziua satului să fie sărbătorită în fiecare an la 1 aprilie.

Greu de păcălit

Portretul săteanului de Păcălești e greu de prins într-o tipologie. Când îi întrebi cu ce se poate lăuda satul lor, îți răspund că "n-am făcut nimic din ce n-au făcut și alții". Dar parcă un pic mai mult. Tița Dorii e la cules de cucuruz împreună cu fata ei, care a venit de la oraș să o ajute.

S-a mutat în tinerețe în Păcălești, chiar la numărul 46, care va deveni numărul 1 al noului sat, și nu-i pare rău, că parcă trăiește la oraș: asfalt are, gaze și apă curentă urmează să bage, magazin este. Printre bostanii tăvăliți în grădină, bătrâna își amintește: "Când am venit prima dată la Păcălești, am văzut scris pe școala din sat Țigănești. Și m-am întors, zicând că am greșit satul".

"Aici sunt oameni gospodari. N-o să-i vedeți la cârciumă, mai ales în perioada asta", ne spune Florica în vreme ce leagă un snop de coceni cu o crenguță de salcie. La majoritatea porților din Păcălești, spre seară, se întorc căruțele, oftând sub povara porumbului, și tractoarele cu remorcile pline de struguri. Păcălești e un sat bogat, cu vii, lanuri de porumb în jur. Dar capitalul gros vine la bugetul primăriei Drăgănești de la o firmă de băuturi carbogazoase, care și-a făcut o parte din fabrici pe domeniul Păcăleștilor. "N-apare nicăieri în acte ca fiind în Păcălești. Norocul celor de la firma de băuturi a fost și norocul nostru. Nu ne-am lăsat păcăliți", râde cu tot trupul consilierul Haiduc.

Păcală la Senat

Mare valvă a stârnit aprobarea înființării satului Păcălești în Senatul României. Guvernul a dat aviz negativ inițiativei pentru că Păcălești nu are magazin nealimentar și punct sanitar. Susținerea senatorului PDL Dan Cârlan a întors situația, astfel că s-a ajuns la vot prin ridicarea mâinii. "Nu se întâmplă nimic, doar punem două pancarte la intrarea și la ieșirea din sat și le recunoaștem existența lor ca subdiviziune administrativă a comunei Drăgănești, satul Păcălești", a spus Cârlan. La Păcălești, cele două pancarte așteaptă deja să fie puse. "Ceea ce am votat noi a fost o măsură organizatorico-administrativă, dar aprobând acest lucru (n.r. trebuie) să facem recomandarea autorităților să-i schimbe numele, să-i dea un nume normal și onorabil", a cerut, în final, liderul senatorilor PSD, Ion Iliescu. În timpul dezbaterilor, senatorul PSD Adrian Păunescu a propus ca denumirea "Păcălești" să fie dată orașului București, dar și

României, care să poarte numele Republica Păcălești, având în vedere câte lucruri se promit și nu se fac.

"- De unde ești, măi creștine?

- Ia, din sat de la noi, răspunse Păcală.

- Din care sat de la voi?

- Iaca, de colo, tocmai de sub cel mal, arătând negustorului cu mâna spre deal.

- Bine, dar ce sat e acela? Eu nu-l știu.

- Ei! Cum să nu-l știi; e satul nostru și eu de acolo vin.

- Nu așa, măi prostule. Eu te întreb: acel sat pe a cui moșie este și cum îi botezat?

- Doamne! Da' nu știi că moșiile sunt boierești și asta-i a cuconului nostru ce șade la București? Iar satu-l botează popa într-o căldărușă cu apă, cum îi scrie lui în cărți.

Negustorul, privindu-l lung, zise în sine: "Mă!... aista-i chiar Păcală."

•Ion Creangă, "Păcală"